



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

CCXXII. Paulus III. Anno Christi 1534. Caroli V. Imperatoris 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65477)

quoque servaretur; nihil amplius ullibi a Novatoribus inveheretur, donec fieret Concilium universale; Missa nusquam abrogaretur; nullibi admitteretur novum dogma Sacramentarium de Ecclesia. Cui decreto cum Joannes Elector Saxoniae, Georgius Brandenburgicus, Philippus Landgravius Hassiae, fratres Luburgici, aliique nonnulli Principes palam reclamarent, in confesso publico protestati sunt, se huic decreto minime assentiri. Unde & Protestantes sunt appellati: quod nomen postea ad universam sectam transiit. Vide Pallavicinum lib. 2. Hist. Conc. Trid. cap. 18. Thuanum lib. I. §. 19. p. 35.

CCXXII.

PAULUS III.

ANNO CHRISTI 1534.

CAROLI V. IMPERATORIS 16.

PRIMO comitali die, Octobris tertio decimo, Alexander Farnesius

Rayn. an. Romanus, sacri Collegii princeps, &
1534. Episcopus Ostiensis, annum agens
§. 1. 2. septimum & sexagesimum cooptatus
Spond. est, quem eximia atque inveterata vir-
§. 18. 20. tus, & praecellentes litterae magnopere
com-

commendabant, adeo ut Clemens eum sibi
 successorem testamento scripturum affir-
 maret, si Pontificatus hereditate pararetur.
 (1) Paulum III. se dici voluit, propterea quòd Paulo II. Pontifice
 natus esset. Commentum enim est, eum statim ab electione sua vocatum
 fuisse *Honorium V.* ac postea dum III. Nonas Novembris coronaretur, *Pauli*
 nomen sumpsisse. (2) Cùm Henricus VIII. Britanniae Rex, colentibus
 Romana jura infensus, sæviret in Catholicos sibi subjectos, atque
 inter cæteros Joannem Cardinalem Fischerum Episcopum Roffensem, ac
 Thomam Morum Regni Cancellarium publicè obtruncari jussisset,
 Paulus iterato anathemate damnatum privavit Regno, nisi intra diem no-
 nagesimum vel per se, vel per Oratorem Romæ diceret causam suam.
 Postea ad hæresum genus omne exterminandum indixit Concilium Oecumenicum.
 (3) Quod ut celebrari commodius posset, Nicææ Pedemontii Urbis cum
 Carolo V. & Francisco I. Gallorum Rege congressus, decennales inducias firmavit inter eos.
 Induciarum tempore nondum circum-

Rayn. an.
 1535. §.
 7. 10. 13.
 Spond.
 §. 14. 15.

Rayn. an.
 1536. §. 4.
 Spond.
 §. 15.
 Rayn. an.
 1538. §.
 13.
 Spond.
 §. 6.

cumacto, turbatus est status Ecclesie ex nece Petri Aloysii, cui Paulus III. pater anno 1545. Parmam & Placentiam attribuerat beneficiario jure, acceptis in locum illarum permutationis titulo Camertium Principatu, ac Nepete Dominio, ex quibus majores, quàm ex Parma & Placentia, census tunc redibant. (4) Cum enim Petro Aloysio interfecto Carolus V. contenderet, Urbes illas pertinere ad Mediolanensem ditionem, similitas inter Pontificem & Cæsarem orta est. Factum inde, ut toto Pauli III. Pontificatu Concilium anno 1545. Tridenti jam inchoatum: post decem

Rayn. an.
1548.

§. 50. 64.

Spond.

§. 4.

Rayn. an.
1549. §.

9. 11. 23.

48. Spond

§. 12.

celebratas *sessiones* intermitteretur. Hæc inter Cæsar ut discordias sedaret in Germania gliscentes Religionis causâ, formulam quandam doctrinæ & ceremoniarum, *Interim* nomine appellatam, anno 1548. promulgavit, servandam ab omnibus, donec Concilium Oecumenicum rem totam definiret. (5) Paulus quoque in munus assignatum sibi à Deo incumbens, *Congregationem Inquisitionis sacre* anno 1542. primus instituit. Probaturum

tum jam decessori suo sacrum *Capuc-
cinorum* Ordinem rursus confirmavit.
Librum itè, qui *Exercitiorum Spiri-
tualium* appellatur, compositum ab
S. Ignatio Societatis Jesu conditore
communivit auctoritate Apostolicâ.
Ecclesiasticæ disciplinæ fanciendæ
Cætum instituit quatuor gravissimo-
rum & doctissimorum Cardinalium,
Contareni, Caraffæ, Sadoleti, &
Poli, (quibus Præsules quinque in
primis peritos addidit) qui offerrent
capitulatim collecta libello ea, quæ
præcipuè emendatione digna vide-
rentur. (6) Consuevit etiam super
mensam præstantes Philosophos at-
que Theologos inducere, & ipsemet
ponere de quo disputarent; quibus
rebus & regendi mores, & veritatis
indagandæ ardentissimum studium si-
gnificavit. Cùm annos *quindecim &
dies duodetriginta* regnâset, IV. Idus
Novembr. anno 1549. senio curis-
que confectus decessit, Pontifex, si
propensiosem erga suos charitatem
excipias, longè maximus.

ANNOTATIONES.

(1) Jovius lib. 32. Historiæ sui temporis
pag. 88.

(2) Thua-

(2) Thuanus Hist. lib. 1. §. 12. pag. 25. *Onufrius V. primùm, mox Paulus III. dici voluit. At nullus Pontifex fuit Onufrii nomine.*

Conc.
Oecum.
XVIII.

(3) Mantuam primùm anno 1536, dein Vincentiam anno insequente: cum ne in eum quidem locum consentirent Germaniæ Principes, anno 1542. Tridentum, quæ Urbs est in Germaniæ & Italiæ finibus, Concilio celebrando assignavit. Celebrari ceptum anno 1545. Idibus Decembr. Dominicâ tertiâ Adventûs, imperante Carolo V. & curâ ingenti trium Romanorum Pontificum Pauli III. Julii III. & Pii IV. anno demum 1563. absolutum. *Adjunt, ut ait Villepandus apud Bellarminum lib. 1. De Conciliis cap. 5. sex Cardinales, quatuor Legati, Patriarche tres, Archiepiscopi triginta duo, Episcopi ducenti viginti octo, Abbates quinque, Generales Ordinum ministri septem, Episcoporum procuratores plurimi. Concilii Præsides quatuor summorum Pontificum Legati. Constat sessionibus quinque & viginti. Paulo III. regnante decem celebratæ. Ex his octo habitæ Tridenti, duæ verò Bononiæ, quo, contagione Tridentinam Civitatem affigente, Concilium translatum est. Ab Julio III. Tridenti rursus anno 1551. instauratum, sed post sex celebratas sessiones propter bella intermissum. Tandem anno 1562. redintegratum.*

est operâ Pii IV. & novem *sessionibus* quæ aliis additæ numerum *Sessionum* quinque & viginti explevere, absolutum, Ferdinando I. imperante anno 1563 septimo ac vicesimo, postquam à Paulo III. Mantuam indictum fuerat, à prima verò Tridentina sessione decimo octavo Illius decretis Patres, quibus id jus erat, ducenti quinquaginta quinque subscripsere. Pius IV. ejus acta confirmavit anno insequente, Constitutione editâ VII. Kal. Febr. cavique, ne ulli in Concilium Commentarii ac interpretationes ederentur. Idemque Constitutione aliâ editâ XV. Kal. Augusti edixit, decreta ejus *ad reformationem jusque positivum duntaxat spectantia à Kal. Maji proxime præteriti omnes obligare cœpisse.* Oecumenicum fuisse non negant nisi ii, quorum prava doctrina damnatur.

(4) Id probat Pallavicinus lib 5. Historiæ Concilii Tridentini cap. 14. num. 14. pag. 493.

(5) Spondanus ad an. 1541. §. 5. *Fuerunt plura hujusmodi Interim in Religionis rebus à Carolo Hæreticis Germania diversis temporibus, quousque celebraretur Concilium, concessa, sed hoc famosissimum, quod per antonomasiam id nominis obtinuit, factum est anno 1548. cum jam Concilium Tridentinum haberetur. Complectebatur autem, ut ait idem Spondanus ad annum memoratum 1548.*

N n n

§. 4.

§. 4. & 5. *capite viginti sex de præcipuis Religionis Christianæ dogmatibus, de Sacramentis, & œconomia, ac ceremoniis Ecclesiæ: etique datus titulus Interim ex eo, quod præscriberet formulam doctrine & ceremoniarum in Germania tenendam, interim dum de universa religione in Concilio universali esset definitum. Pleraque omnia, duobus illis articulis exceptis, quibus conjugium permiffum Sacerdotibus & Eucharistia sub utraque specie Laicis concessa, possent dici Ecclesiæ Romanæ doctrinæ consentanea.* Istiusmodi formulam seu libellum à Pontifice improbatum confutarunt Scriptores tum Catholici, tum Hæretici, ut est apud eundem Spondanum §. 7. & Pallavicium lib. 10. Hist. Conc. Trid. cap. 17.

(6) Memoratus libellus recitatur à Natali Alexandro in Hist. Eccl. Sæc. XV. & XVI. cap. 2. art. 16.

